

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 19.5.2006
KOM(2006) 220 endelig

2006/0074 (ACC)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om undertegnelse af en samarbejdsaftale om et civilt globalt satellitnavigationssystem
(GNSS) mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Kongeriget
Marokko**

(forelagt af Kommissionen)

DA

DA

A) BEGRUNDELSE

1) BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

- **Begrundelse og formål**

Galileo-programmets internationale karakter har ført til, at en række lande har anmodet Den Europæiske Union om at indgå samarbejdsaftaler.

Marokko gav officielt udtryk for sin interesse i august 2004. Europa-Kommissionen paraferede en aftale med de marokkanske myndigheder den 8. november 2005 på grundlag af et forhandlingsmandat fra Rådet udstedt i april 2005.

Europa-Kommissionen foreslår Rådet, at det giver sin bemyndigelse til, at der undertegnes en samarbejdsaftale mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Kongeriget Marokko.

- **Generel baggrund**

Marokko råder via forskellige organer over knowhow inden for rumteknologi og rumapplikationer. Landet ønsker dels at samle disse forskellige organers arbejde i én nyoprettet økonomisk interessegruppe og dels at udvikle anvendelsen af satellitradionavigation på sit territorium og i den tilstødende region (det vestlige Middelhav og Vestafrika) ved at fokusere på applikationer, der er særlig velegnede til dette område.

Kontakterne vedrørende Marokkos deltagelse i Galileo-programmet indledtes den 24. marts 2004 på et møde mellem den marokkanske minister for offentlige arbejder og transport og generaldirektøren for energi og transport i Europa-Kommissionen.

Den 9. august 2004 sendte den marokkanske minister for offentlige arbejder og transport et brev til generaldirektøren for energi og transport i Europa-Kommissionen, hvori han gav udtryk for sit lands ønske om at blive fulgyldig partner i Galileo-projektet gennem tilslutning til fællesforetagendet Galileo.

Den 6. oktober 2004 afholdtes et møde med en delegation ledet af den marokkanske minister for offentlige arbejder og transport og bestående af repræsentanter for de implicerede marokkanske ministerier med det formål at fastlægge de nærmere vilkår for samarbejdet mellem Marokko og Det Europæiske Fællesskab i en aftale, som skulle indgås mellem de to parter.

Den 13. oktober skrev ministeren endnu et brev til generaldirektøren, hvori han bekræftede Marokkos vilje til at indgå en samarbejdsaftale med Det Europæiske Fællesskab om det civile satellitradionavigationssystem.

Det samarbejdsscenario med Marokko, der blev forberedt på de indledende møder, omfattede et multilateralt industrielt og videnskabeligt samarbejde med fokus på applikationer, bl.a. standardiseringsforanstaltninger, overvågning af den regionale integritet og finansielle investeringer i Galileo.

Marokkanske og europæiske virksomheder har i en årrække haft et industrielt samarbejde inden for rumsektoren. Der er derfor et solidt grundlag for en udbygning af samarbejdet på dette meget vigtige område for de to parter. Aftalen har til formål at beskytte og understøtte denne interesse og søger at udbygge samarbejdet mellem de to parter virksomheder.

- **Gældende bestemmelser på det område, som forslaget vedrører**

Den 18. februar 2004 vedtog Kommissionen en meddelelse med titlen "Statusrapport om forskningsprogrammet Galileo i begyndelsen af 2004". I kapitel 2 i meddelelsen, "Styrkelse af det internationale samarbejde", udstikkes en strategi for udvikling af den internationale dimension af Galileo.

I sine konklusioner, der blev vedtaget den 9. marts 2004 på basis af denne meddelelse, tilskynder Rådet til "en yderligere udbygning af det internationale samarbejde på dette område".

Den 21. april 2005 vedtog Rådet forhandlingsdirektiver, der bemyndigede Kommissionen til at indlede forhandlinger om udformningen af en samarbejdsaftale om et civilt globalt satellitnavigationssystem (GNSS) mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Kongeriget Marokko.

- **Overensstemmelse med andre EU-politikker og -mål**

Etableringen af et navigations- og positionsbestemmelsesnet i Europa er et centralt aspekt af EU's politik, som sigter mod at opnå en total integration af infrastrukturene for land-, sø- og lufttransport med henblik på at garantere en sikker, uforstyrret, økonomisk og miljøvenlig navigation. Følgende retsakter drejer sig om udbygningen af dette net:

- Rådets forordning (EF) nr. 876/2002 af 21. maj 2002 om oprettelse af fællesforetagendet Galileo
- Rådets forordning (EF) nr. 1321/2004 af 12. juli 2004 om forvaltningsstrukturene for de europæiske programmer for satellitbaseret radionavigation
- Rådets forordning (EF) nr. 1334/2000 af 22. juni 2000 om en fællesskabsordning for kontrol med udførslen af produkter og teknologi med dobbelt anvendelse, senest ændret ved forordning nr. 2432/2001 af 20. november 2001 og ved Rådets forordning (EF) nr. 880/2002 af 27. maj 2002
- Euro-Middelhavsaf-talen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Kongeriget Marokko på den anden side, som trådte i kraft den 1. marts 2000.

Der er grund til at være særlig opmærksom på de af Marokko afgivne tilsagn vedrørende beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og deltagelse i de multilaterale ikke-spredningsbestræbelser. Samarbejdet bør desuden ske under overholdelse af retsakterne vedrørende udførselskontrol, herunder Rådets forordning (EF) nr. 1334/2000, ændret ved forordning (EF) nr. 2432/2001 og ved forordning (EF) nr. 880/2002.

2) HØRING AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSE

- **Høring af interesserede parter**

Høringsmetoder, hovedmålgrupper og respondenternes overordnede profil

Rådets særlige udvalg vedrørende Galileo er blevet hørt i overensstemmelse med forhandlingsdirektiverne. Galileos sikkerhedsråd er også blevet holdt underrettet under hele forhandlingsforløbet. Desuden er de forskellige berørte generaldirektorater i Kommissionen blevet orienteret om alle udviklingsstadier.

Sammenfatning af svarene og af, hvordan der er taget hensyn til dem

Der er taget behørigt hensyn til alle bemærkninger fra medlemsstaterne og Kommissionens tjenestegrene.

- **Ekspertbistand**

Relevante videnskabelige områder/eksperter

Det relevante videnskabelige område er primært satellitnavigation og dens applikationer.

Metodevalg

Ekspertes har været hørt jævnligt og har deltaget i forhandlingerne for at konstatere, at landet har evne til og interesse i at deltage i programmet.

Væsentligste organer/eksperter, der er blevet hørt

Både fællesforetagendet Galileo, som forvalter den overordnede udviklingsfase af Galileo-programmet, og Den Europæiske Rumorganisation (ESA), som gennemfører kredsløbsvalideringsfasen, har været nært tilknyttet og har deltaget i alle forhandlingsprocedurens etaper.

Sammendrag af rådgivning, der er modtaget og anvendt

Det har ikke været nævnt, at der skulle eksistere potentielt alvorlige risici med uoprettelige konsekvenser.

Alle har givet udtryk for, at der er behov for et tæt samarbejde med Kongeriget Marokko, som er et centralt land i Middelhavsområdet. Egnos-systemet, som var forløberen for Galileo-systemet i Euromed-programmet, skal i denne forbindelse udvides som led i naboskabspolitikken.

Midler til at gøre eksperternes resultater offentligt tilgængelige

Eksperternes konklusioner er integreret i aftalen.

- **Konsekvensanalyse**

Eftersom Marokko er et meget dynamisk land i henseende til udvikling af applikationer i forbindelse med satellitnavigation, har indførelsen af Galileo-tjenester på det marokkanske marked og på markederne i det vestlige Middelhav og Vestafrika en betydelig økonomisk virkning.

Det anslås, at satellitbaserede navigationstjenester fra nu og indtil 2020 vil repræsentere et verdensmarked til en værdi af rundt regnet 300 mia. EUR med mindst tre milliarder modtagere. Galileo vil føre til, at der skabes 150 000 højt kvalificerede arbejdspladser i Europa.

Den Europæiske GNSS-Tilsynsmyndighed, som blev nedsat ved Rådets forordning nr. 1321/2004 af 12. juli 2004, vil sikre en korrekt systemcertificering og bliver den myndighed, der uddeler Galileo-koncessioner. Tilsynsmyndigheden følger også op på de aktiviteter, der er omfattet af denne aftale.

3) FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

- **Resumé af forslaget**

Kommissionen foreslår Rådet, at det giver sin bemyndigelse til, at der undertegnes en samarbejdsaftale om et civilt globalt satellitnavigationssystem (GNSS) mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Kongeriget Marokko.

- **Retsgrundlag**

Artikel 133 og 170, sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, første punktum, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

- **Subsidiaritetsprincippet**

Subsidiaritetsprincippet finder anvendelse, eftersom forslaget ikke vedrører et område, der falder ind under Fællesskabets enekompetence.

Målene i forslaget kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne af følgende grunde:

Galileo, hvis samlede omkostninger anslås til mere end 3 mia. EUR, er et EU-initiativ, som ingen enkeltstat er villig til at finansiere alene.

Målene i forslaget kan bedre opfyldes ved en foranstaltning på EU-plan af følgende grunde:

Den industrielle ekspertise inden for rumsektoren er fordelt på flere EU-lande.

Infrastrukturen til satellitnavigation dækker hele EU's territorium.

De spørgsmål, som er omfattet af denne aftale, er spørgsmål, der som følge af deres karakter kræver foranstaltninger på EU-plan, f.eks. standardisering og certificering.

Forslaget er derfor i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet.

- **Proportionalitetsprincippet**

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet af følgende grunde:

Aftalen er så enkel som muligt, idet den sikrer, at ikke-EU-lande vil støtte programmet på alle nøgleområder (standarder, certificering, frekvensallokering osv.). Den giver også mulighed for at gennemføre specifikke fælles forskningsprojekter inden for satellitnavigation.

Aftalen bygger på et princip om ikke-udveksling af finansielle midler.

- **Reguleringsmiddel/-form**

Foreslået retsakt: andet.

Andre midler ville ikke være hensigtsmæssige af følgende grunde:

En international aftale er det eneste middel, som sikrer Kongeriget Marokkos samarbejde om at fremme Galileo-programmet. Hvis der ikke indgås en aftale, vil landet basere alle sine positionsbestemmelses- og navigationstjenester på andre systemer (hovedsagelig GPS), hvilket ville kunne true Galileo-programmets økonomiske succes.

4) BUDGETMÆSSIGE KONSEKVENSER

Forslaget har ingen konsekvenser for Fællesskabets budget.

5) YDERLIGERE OPLYSNINGER

- **Fornyet gennemgang/revision/udløbsklausul**

Forslaget indeholder en bestemmelse om automatisk ophævelse af hele retsakten eller dele deraf, hvis de fastlagte betingelser herfor er opfyldt.

B) Forslag

Forslag til afgørelse

Kommissionen foreslår Rådet, at det på grundlag af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 133 og 170, sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, første punktum, giver sin bemyndigelse til, at der undertegnes en samarbejdsaftale om et civilt globalt satellitnavigationssystem (GNSS) mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Kongeriget Marokko.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse af en samarbejdsaftale om et civilt globalt satellitnavigationssystem (GNSS) mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Kongeriget Marokko

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 133 og 170, sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, første punktum, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Kommissionen har på Fællesskabets vegne ført forhandlinger om en aftale med Kongeriget Marokko.
- (2) Aftalen, der blev parafetret den 8. november 2005, bør undertegnes med forbehold af senere indgåelse -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Eneste artikel

Formanden for Rådet bemyndiges til at udpege den person, der er beføjet til på vegne af Fællesskabet og dets medlemsstater at undertegne samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater og Kongeriget Marokko om et civilt globalt satellitnavigationssystem (GNSS) med forbehold af senere indgåelse.

Teksten til aftalen er vedføjet denne afgørelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den

*På Rådets vegne
Formand*

BILAG
SAMARBEJDSAFTALE
OM ET CIVILT GLOBALT SATELLITNAVIGATIONSSYSTEM (GNSS)
MELLEM DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB
OG DETS MEDLEMSSTATER
OG KONGERIGET MAROKKO

DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB, i det følgende benævnt "Fællesskabet",

og

KONGERIGET BELGIEN,

DEN TJEKKISKE REPUBLIK,

KONGERIGET DANMARK,

FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND,

REPUBLIKKEN ESTLAND,

DEN HELLENSKE REPUBLIK,

KONGERIGET SPANIEN,

DEN FRANSKE REPUBLIK,

IRLAND,

DEN ITALIENSKE REPUBLIK,

REPUBLIKKEN CYPERN,

REPUBLIKKEN LETLAND,

REPUBLIKKEN LITAUEN,

STORHERTUGDØMMET LUXEMBOURG,

REPUBLIKKEN UNGARN,

REPUBLIKKEN MALTA,

KONGERIGET NEDERLANDENE,

REPUBLIKKEN ØSTRIG,

REPUBLIKKEN POLEN,

DEN PORTUGISISKE REPUBLIK,

REPUBLIKKEN SLOVENIEN,

DEN SLOVAKISKE REPUBLIK,

REPUBLIKKEN FINLAND,

KONGERIGET SVERIGE,

DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND,

som er parter i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, i det følgende benævnt "medlemsstater",

på den ene side,

og

KONGERIGET MAROKKO, i det følgende benævnt "Marokko",

på den anden side,

i det følgende benævnt "parterne",

SOM HENVISER TIL den fælles interesse i at udvikle et civilt globalt navigationssatellitssystem (GNSS),

SOM ANERKENDER Galileo-programmets betydning som et bidrag til navigations- og informationsinfrastrukturen i Europa og Marokko,

SOM HENVISER TIL den voksende udvikling af GNSS-applikationer i Marokko, Europa og andre dele af verden,

SOM ØNSKER at styrke samarbejdet mellem Marokko og Fællesskabet under hensyntagen til Euro-Middelhavsaftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Kongeriget Marokko på den anden side¹, der trådte i kraft den 1. marts 2000 (i det følgende benævnt "associeringsaftalen af marts 2000"),

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

ARTIKEL 1

Aftalens formål

Aftalen har til formål at fremme, lette og forbedre samarbejdet mellem parterne inden for rammerne af Europas og Marokkos bidrag til et civilt globalt satellitnavigationssystem (GNSS).

¹ EFT L 70 af 18.3.2000, s. 3.

ARTIKEL 2

Definitioner

I denne aftale forstås ved:

"forstærkning": regionale eller lokale mekanismer som f.eks. Egnos ("European Geostationary Navigation Overlay System"). Sådanne systemer forsyner brugere af satellitbaserede navigations- og tidssignaler med supplerende inputdata i forhold til dem, der kommer fra de benyttede hovedkonstellationer, samt supplerende afstandsdata/pseudoafstandsdata eller rettelser til eller forbedringer af eksisterende pseudoafstandsdata. Sådanne mekanismer giver brugerne øget udbytte i form af bl.a. større nøjagtighed, disponibilitet, integritet og pålidelighed

"GNSS": et globalt satellitnavigationssystem ("Global Navigation Satellite System"), som leverer signaler, der muliggør satellitbaseret navigation og tidsbestemmelse

"Galileo": et selvstændigt europæisk civilt system for global satellitbaseret navigation og tidsbestemmelse, der er konstrueret og udviklet af Fællesskabet og dets medlemsstater. Det er under civil kontrol og skal levere GNSS-tjenester. Driften af Galileo kan varetages af et privat organ. Galileo skal efter planen omfatte en eller flere tjenester med forskellige formål: åbne tjenester, forretningstjenester, livskritiske tjenester og eftersøgnings- og redningstjenester samt en statsreguleret tjeneste med begrænset adgang, der er konstrueret til at imødekomme behovene hos autoriserede brugere i den offentlige sektor.

Disse tjenester omfatter bl.a.:

- en åben tjeneste, der er udformet til brug for offentligheden
- en forretningstjeneste, der er udformet til brug for et marked, som kræver større ydeevne end den, der tilbydes i den åbne tjeneste
- en livskritisk tjeneste, der anvendes i forbindelse med de fleste transportapplikationer, når der kan være fare for menneskeliv i tilfælde af en forringelse af navigationssystemets ydeevne uden realtidvarsler
- en eftersøgnings- og redningstjeneste, der skal anvendes til at søge efter og redde mennesker i nødsituationer
- en statsreguleret tjeneste, som er en beskyttet tjeneste til brug for den offentlige sektor

"lokale Galileo-elementer": lokale mekanismer, der giver brugerne af Galileos satellitbaserede navigations- og tidssignaler inputdata, som supplerer de data, der hentes fra den benyttede hovedkonstellation. Lokale elementer kan etableres for at opnå større ydeevne omkring lufthavne, søhavne og i byområder eller andre geografisk problematiske miljøer. Galileo vil stille generiske modeller til rådighed for de lokale elementer

"udstyr til global navigation samt steds- og tidsbestemmelse": alt civilt slutbrugerudstyr, der er konstrueret til at transmittere, modtage eller behandle satellitbaserede navigations- eller tidssignaler med henblik på levering af en tjeneste eller på at fungere med regional forstærkning

"regulerende foranstaltning": enhver lov, administrativ forskrift, procedure, beslutning, administrativ foranstaltning eller tilsvarende foranstaltning vedtaget af en af parterne

"interoperabilitet": en situation på brugerniveau, hvor en modtager for to systemer kan udnytte signaler fra to systemer, som tilsammen giver en ydeevne, der er lige så god som eller bedre end ydeevnen i et af systemerne alene

"intellektuel ejendomsret": begreb som defineret i artikel 2 i konventionen om oprettelse af Verdensorganisationen for Intellektuel Ejendomsret, der blev undertegnet i Stockholm den 14. juli 1967

"erstatningsansvar": det forhold, at en fysisk eller juridisk person efter bestemte retsprincipper og -regler kan drages økonomisk til ansvar for skader, der påføres en anden fysisk eller juridisk person. Erstatningspligten kan være fastlagt i en aftale (kontraktligt ansvar) eller i en retsnorm (ikke-kontraktligt ansvar)

"omkostningsdækning": mekanismer til dækning af systemets investerings- og driftsomkostninger

"fortrolige oplysninger": oplysninger, der uanset deres form skal beskyttes mod en uautoriseret udbredelse, og som i forskelligt omfang vil kunne skade parternes eller en enkelt medlemsstats væsentlige interesser, herunder nationale sikkerhedsinteresser. Deres klassifikationsniveau angives ved en særlig påtegning. Sådanne oplysninger klassificeres af parterne i overensstemmelse med gældende love og forskrifter og bør beskyttes mod enhver form for tab af fortrolighed, integritet og disponibilitet.

ARTIKEL 3

Principper for samarbejdet

Parterne er enige om at anvende følgende principper for det samarbejde, der er omfattet af denne aftale:

1. gensidigt udbytte på grundlag af en generel ligevægt mellem rettigheder og forpligtelser, herunder bidrag og godtgørelser
2. partnerskab i Galileo-programmet i overensstemmelse med de procedurer og regler, der er fastlagt for forvaltningen af det
3. gensidige muligheder for at deltage i samarbejdsaktiviteter i europæiske og marokkanske GNSS-projekter til civil brug
4. rettidig udveksling af oplysninger, der kan have betydning for samarbejdet
5. passende beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, jf. artikel 8, stk. 2, i denne aftale
6. fri adgang til satellitbaserede navigationstjenester på parternes territorier
7. fri handel med GNSS-udstyr på parternes territorier.

ARTIKEL 4

Samarbejdsområder

1. Samarbejdet inden for satellitbaseret navigation og tidsbestemmelse omfatter følgende områder: videnskabelig forskning, industriel produktion, uddannelse, anvendelse, tjeneste- og markedsudvikling, handel, frekvensspørgsmål, integritetsspørgsmål, standardisering og certificering samt sikkerhed. Parterne kan tilpasse denne liste ved en afgørelse efter den mekanisme, der er fastsat i artikel 14 i denne aftale.
2. Aftalen omfatter ikke samarbejde mellem parterne inden for de områder, der er anført i nr. 1) – 6) i dette stykke. Hvis parterne når til enighed om, at der er gensidige fordele ved at udvide samarbejdet til at omfatte et af nedenstående områder, forudsætter det forhandling og indgåelse af passende aftaler mellem parterne:
 - 2.1. følsomme Galileo-teknologier og produkter, der er underlagt eksportkontrollforskrifter og ikke-spredningsforanstaltninger i Det Europæiske Fællesskab eller dets medlemsstater
 - 2.2. kryptografi og de væsentligste informationssikkerhedsmidler og -teknikker (INFOSEC)
 - 2.3. Galileo-systemets sikkerhedsarkitektur (rum-, jord- og brugersegmenter)
 - 2.4. sikkerhedskontrolfunktioner i Galileos globale segmenter
 - 2.5. definition, udvikling, implementering, afprøvning, evaluering og drift (forvaltning og brug) af statsregulerede tjenester og
 - 2.6. udveksling af fortrolige oplysninger om satellitnavigation og Galileo.
3. Denne aftale berører ikke anvendelsen af EF-forskrifterne om oprettelse af Den Europæiske GNSS-Tilsynsmyndighed og dens institutionelle struktur. Aftalen berører heller ikke gældende love, forskrifter eller politikker til gennemførelse af ikke-spredningsforpligtelser, eksportkontrol af varer med dobbelt anvendelsesformål eller nationale indenlandske foranstaltninger vedrørende sikkerhed og kontrol med immaterielle teknologioverførsler.

ARTIKEL 5

Samarbejdsformer

1. Parterne fremmer inden for rammerne af deres gældende forskrifter i størst muligt omfang samarbejdet i henhold til denne aftale med det formål at skabe tilnærmelsesvis lige store muligheder for deltagelse i deres aktiviteter inden for de områder, der er anført i artikel 4.
2. Parterne er enige om at gennemføre samarbejdsaktiviteter som anført i artikel 6 til 13 i denne aftale.

ARTIKEL 6

Radiofrekvenser

1. Parterne er enige om at bygge videre på tidligere succeser inden for rammerne af Den Internationale Telekommunikationsunion og fortsætte samarbejdet og den gensidige støtte i spørgsmål om radiofrekvenser.
2. I den forbindelse fremmer parterne passende frekvenstildelinger til Galileo for at sikre, at Galileo-tjenester kan stilles til rådighed for brugere i hele verden, særlig i Marokko og i Fællesskabet.
3. Parterne anerkender endvidere betydningen af at beskytte radionavigationsspektret mod forstyrrelser og interferens. Med henblik herpå skal de indkredse kilderne til interferens og søge gensidigt acceptable løsninger til bekæmpelse af denne interferens.
4. Intet i denne aftale må være i strid med Den Internationale Telekommunikationsunions (ITU) gældende bestemmelser, herunder ITU's radioreglement.

ARTIKEL 7

Videnskabelig forskning

Parterne fremmer fælles forskningsaktiviteter inden for GNSS gennem europæiske og marokkanske forskningsprogrammer, herunder Det Europæiske Fællesskabs rammeprogram for forskning og udvikling samt forskningsprogrammerne under Den Europæiske Rumorganisation og programmer, der udvikles af marokkanske organer.

De fælles forskningsaktiviteter bør bidrage til planlægningen af den fremtidige udvikling af et GNSS til civil brug.

Parterne er enige om at fastlægge en mekanisme, der kan sikre effektive kontakter og effektiv deltagelse i forskningsprogrammerne.

ARTIKEL 8

Industrielt samarbejde

1. Parterne tilskynder til og støtter samarbejde mellem industrier fra de to parter, bl.a. ved joint ventures og marokkansk deltagelse i europæiske industrisammenslutninger såvel som europæisk deltagelse i marokkanske industrisammenslutninger, med det formål at etablere Galileo-systemet og fremme udnyttelsen og udviklingen af Galileo-applikationer og -tjenester.

2. For at lette det industrielle samarbejde sørger parterne for en passende og effektiv beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle, industrielle og kommercielle ejendomsrettigheder på områder og i sektorer af relevans for udviklingen og driften af Galileo/Egnos i overensstemmelse med de højeste internationale standarder, herunder effektive midler til at håndhæve disse rettigheder.
3. Marokkos eksport til tredjelande af følsomme varer og teknologier, som specifikt er udviklet og finansieret via Galileo-programmet, skal forelægges til forhåndsgodkendelse for Galileos kompetente sikkerhedsmyndighed, hvis denne myndighed har henstillet, at disse varer skal være omfattet af en eksporttilladelse i overensstemmelse med de gældende forskrifter. I hver enkelt særskilt aftale, jf. artikel 4, stk. 2, i denne aftale, skal der også udformes en hensigtsmæssig ordning, der gør det muligt at henstille, at Marokkos eksport af visse varer skal være underlagt en tilladelse.
4. Parterne tilskynder til at styrke forbindelserne mellem Marokkos kompetente organer og Den Europæiske Rumorganisation for derved at bidrage til, at aftalens mål opfyldes.

ARTIKEL 9

Handels- og markedsudvikling

1. Parterne tilskynder til handel med og investeringer i satellitbaseret navigationsinfrastruktur, udstyr samt lokale Galileo-elementer og -applikationer i Den Europæiske Union og Marokko.
2. Med henblik herpå udbreder parterne kendskabet til Galileos satellitbaserede navigationsaktiviteter i offentligheden, identificerer mulige hindringer for vækst i GNSS-applikationer og træffer passende foranstaltninger til at fremme denne vækst.
3. For at fastlægge og effektivt imødekomme brugerbehov undersøger Fællesskabet og Marokko muligheden for at oprette et fælles GNSS-brugerforum.
4. Denne aftale berører ikke parternes rettigheder og forpligtelser i Verdenshandelsorganisationen.

ARTIKEL 10

Standarder, certificering og forskrifter

1. Parterne anerkender værdien af at koordinere fremgangsmåderne inden for internationale standardiserings- og certificeringsorganer for globale satellitnavigationstjenester. Parterne vil navnlig i fællesskab støtte udviklingen af Galileo-standarder, fremme deres anvendelse i hele verden og lægge vægt på interoperabilitet med andre GNSS-systemer.

Et af formålene med koordinationen er at fremme en udbredt og innovativ anvendelse af Galileo-tjenester ved at tilskynde til indførelse af verdensomspændende standarder for navigation og tidsbestemmelse til diverse formål: åbne tjenester, forretningstjenester og livskritiske tjenester. Parterne er enige om at skabe gunstige vilkår for udviklingen af Galileo-applikationer.

2. For at fremme og gennemføre målene for denne aftale samarbejder parterne derfor om alle de spørgsmål vedrørende GNSS, der tages op i bl.a. Organisationen for International Civil Luftfart, Den Internationale Søfartsorganisation og Den Internationale Telekommunikationsunion.
3. På bilateralt plan sikrer parterne, at foranstaltninger vedrørende tekniske standarder, certificering samt licensvilkår og -procedurer i relation til GNSS ikke udgør unødige handelshindringer. Disse krav skal bygge på gennemsigtige, objektive, ikke-diskriminerende og på forhånd fastsatte kriterier.
4. Parterne træffer forskriftsmæssige foranstaltninger, der muliggør fuld anvendelse af Galileo, bl.a. vedrørende modtagere og jord- og rumbaserede elementer, på de territorier, der hører under deres jurisdiktion.

ARTIKEL 11

Udvikling af globale og regionale jordbaserede GNSS-forstærkningssystemer

1. Parterne samarbejder om at definere og implementere systemarkitekturer til jordsegmentet, der giver optimal sikkerhed for Galileos integritet og Galileo-tjenesternes kontinuitet.
2. Med henblik herpå samarbejder parterne på regionalt plan om at implementere og opbygge et regionalt jordbaseret forstærkningssystem, som bygger på Egnos-systemet, i Marokko. Hensigten med et sådant regionalt system er at yde regionale integritetstjenester som et supplement til dem, Galileo-systemet leverer på globalt plan.
3. På lokalt plan letter parterne udviklingen af lokale Galileo-elementer.

ARTIKEL 12

Sikkerhed

1. Parterne understreger nødvendigheden af at beskytte globale satellitnavigationssystemer mod misbrug, interferens, forstyrrelser og fjendtlige handlinger.
2. Parterne anerkender, at samarbejdet om at opretholde Galileo-systemets og dets tjenesters sikkerhed er et vigtigt fælles mål. Parterne opretter med henblik herpå en myndighed, som skal være ansvarlig for spørgsmål vedrørende sikkerheden i GNSS, herunder for kanaler for konsultation. Disse kanaler benyttes til at sikre GNSS-tjenesternes kontinuitet.

3. Parterne træffer enhver realiserbar foranstaltning for at varetage hensynet til kontinuiteten og sikkerheden i de satellitbaserede navigationstjenester og den dertil knyttede infrastruktur på de territorier, der hører under deres jurisdiktion. I begyndelsen må parterne ikke overlevere Galileo-signalerne uden parternes forudgående samtykke.
4. Enhver udveksling af fortrolige oplysninger, jf. artikel 4, stk. 2, nr. 6), forudsætter, at der indgås en sikkerhedsaftale mellem parterne. Principperne, procedurerne og anvendelsesområdet for en sådan aftale fastsættes af parternes kompetente sikkerhedsmyndigheder.

ARTIKEL 13

Erstatningsansvar og omkostningsdækning

Parterne samarbejder i givet fald om at fastlægge og gennemføre en ordning for erstatningsansvar og omkostningsdækning for at lette tilrådighedsstillelsen af civile GNSS-tjenester.

ARTIKEL 14

Samarbejdsmechanisme

1. Arbejdet med at koordinere og lette samarbejdet i henhold til denne aftale udføres på Marokkos vegne af Kongeriget Marokkos regering og på Fællesskabets og dets medlemsstaters vegne af Europa-Kommissionen.
2. I overensstemmelse med det i artikel 1 anførte formål fastlægger de to parter de samarbejdsmechanismer, der er forudsat i associeringsaftalen af marts 2000 med henblik på forvaltningen af denne aftale.
3. Parterne er enige om muligheden af marokkansk deltagelse i Den Europæiske GNSS-Tilsynsmyndighed i overensstemmelse med de gældende rettigheder og procedurer.

ARTIKEL 15

Finansiering

1. Størrelsen af og betingelserne for Marokkos bidrag til Galileo-programmet via Den Europæiske GNSS-Tilsynsmyndighed fastlægges i en særskilt aftale i overensstemmelse med de institutionelle bestemmelser i gældende EF-ret.
2. Der gælder fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital i forbindelse med parternes særlige samarbejdsordninger inden for rammerne af denne aftale i overensstemmelse med associeringsaftalen af marts 2000.

3. Når særlige samarbejdsordninger hos den ene part giver mulighed for finansiel støtte til deltagere fra den anden part, og finansieringen bruges til at indkøbe udstyr, indrømmer parterne toldfritagelse for overførslen af dette udstyr fra den ene part til deltagerne fra den anden part i overensstemmelse med de love og forskrifter, der gælder på hver parts territorium, jf. dog stk. 2.

ARTIKEL 16

Udveksling af oplysninger

1. Parterne etablerer administrative ordninger og kontaktpunkter med henblik på konsultationer for at sikre en effektiv gennemførelse af bestemmelserne i denne aftale.
2. Parterne tilskynder til yderligere udveksling af oplysninger om satellitnavigation mellem parternes institutioner og virksomheder.

ARTIKEL 17

Konsultationer og tvistbilæggelse

1. Når en part anmoder herom, konsulterer parterne hurtigt hinanden om ethvert spørgsmål vedrørende fortolkningen eller gennemførelsen af denne aftale. Enhver tvist om fortolkningen eller gennemførelsen af denne aftale bilægges ved venskabelige konsultationer mellem parterne.
2. Hvis der ikke findes nogen løsning, anvender parterne den mekanisme for tvistbilæggelse, der er fastlagt i artikel 86 i associeringsaftalen af marts 2000.
3. Stk. 1 og 2 berører ikke parternes ret til at søge en tvist løst efter WTO-overenskomstens regler.

ARTIKEL 18

Ikrafttrædelse og opsigelse

1. Denne aftale træder i kraft den første dag i måneden efter den dato, på hvilken de to parter har givet meddelelse om, at de har afsluttet de respektive interne procedurer, som er nødvendige med henblik herpå. Notifikationerne sendes til Rådet for Den Europæiske Union, som er depositar for denne aftale.
2. Medmindre andet er angivet, berører opsigelsen af denne aftale ikke gyldigheden eller varigheden af eventuelle ordninger eller specifikke rettigheder og forpligtelser, der er fastsat inden for rammerne heraf.
3. Denne aftale kan ændres ved indbyrdes skriftlig aftale mellem parterne. Eventuelle ændringer træder i kraft den første dag i måneden efter den dato, på hvilken de to parter ad diplomatisk vej har givet hinanden meddelelse om, at de har afsluttet de respektive interne procedurer, som er nødvendige med henblik herpå.

4. Denne aftale indgås indledningsvis for en periode på fem år fra ikrafttrædelsesdatoen. Derefter videreføres den stiltiende for yderligere en femårsperiode ad gangen, medmindre en af parterne mindst tre måneder forud for udløbet af den igangværende femårsperiode skriftligt meddeler den anden part, at denne ikke ønsker at videreføre aftalen.
5. Denne aftale kan til enhver tid opsiges med et års skriftligt varsel.

Denne aftale er udfærdiget i to eksemplarer på dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, italiensk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk, ungarsk og arabisk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.